

Nr 130.

Af herr **Olausson**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående införande af proportionellt valsätt vid val inom landstingen.

Hittills ha de val, som landstingen förrättat, verkställts efter majoritetsvalprincipen. Ofta ha dessa val skett med acklamation, mera sällan har enigheten splittrats. Förmåga, sakkännedom och duglighet hafva merändels varit grunderna vid bestämmandet af kandidater, medan partisynpunkter ytterst sällan kommit till uttryck. Så har det varit under en gången tid, då landstingsinstitutionen reelt taget varit en opolitisk institution.

I och med de nya bestämmelsernas angående val till landstings ikraftträdande, komma partipolitiska hänsyn att göra sig gällande. Den proportionella valmetodens innebörd är ju, att hvart parti skall representeras efter sin styrka och att minoriteternas rätt skall blifva skyddad. Liksom Riksdagens utskott numera tillsättas efter proportionell metod, så böra äfven motsvarande val inom landstingen ske efter samma grundsatser. Samma skäl, som varit afgörande för utskottsvalen, tala för, att motsvarande val inom landstingen verkställas proportionellt. Landstingen verkställa dessutom val af en del styrelser och revisorer. Äfven vid dessa val synes det mig lämpligt, att minoriteternas rätt bör blifva skyddad.

Det synes dock mig lämpligast, att den proportionella valmetoden komme att tillämpas endast i de fall, då yrkande därom framställes, och att nuvarande bestämmelser i öfrigt blefve gällande vid ifrågasvarande val. Kungl. Maj:ts nådiga stadga om val till Riksdagens utskott af den 26 maj 1909 torde ock utan större förändringar kunna tillämpas.

På grund af det anförda tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t hemställa dels om utredning af i hvad mån genom-

förande af ett proportionellt valsätt vid å landsting förekommande val låter sig göra och dels om framläggande för Riksdagen af de lagförslag hvartill denna utredning kan gifva anledning.

Stockholm den 27 januari 1910.

Carl L. Olausson.

Nr 131.

Af herr **Jonsson** i Hökhult, *om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning med syfte att främja bildandet och beståndet af sockenallmanningen.*

Då skogen i allmänhet mer och mer försvinner i vårt land på grund af alltför stor afverkning har man börjat inse, att något bör göras för att någon del af landets skogsmarker måtte tillvaratagas för uthållig skogskultur. Kommunerna borde taga denna fråga om hand och ordna sin ekonomi så, att de kunde förvärfva skogsmark i syfte att bedrifva skogsodling och sålunda för detta ändamål åstadkomma s. k. sockenallmänningar. Det skulle vara af utomordentlig betydelse om genom lämpliga åtgärder dylika allmänningsskogar i så stor omfattning som möjligt kunde komma till stånd. De skulle lämna en säker garanti för tillgodoseendet af kommunens framtida virkesbehof och tillika utgöra ett manande exempel för den enskilde skogsägaren att väl vårda och sköta sin skog.

För att så småningom skaffa tillgångar för inköp af skogsmark